

Počítačový řidičák pomůže najít práci

ROZHOVOR Osvědčení o tom, že ovládáte informační technologie, platí i v zahraničí, říká Olga Štěpánková, profesorka ČVUT

EVA HNÍKOVÁ

Nejvíce lidí se zatím získalo počítačový řidičák v Británii, Irsku, Itálii a v severovýchodních zemích. Velký skok v používání informačních technologií nastal v posledních pěti až šesti letech v arabském světě, říká Olga Štěpánková, předsedkyně České společnosti pro kybernetiku a informatiku. Právě při tomto sdružení profesionálů vznikla pracovní skupina ECDL (European Computer Driving Licence – Evropský počítačový řidičák) pro Česko.

LN Jak test počítačové gramotnosti označovaný ECDL vypadá?

Skládá se ze sedmi modulů, první je zaměřený na teorii, druhý na vlastní počítač (co je myš apod.), třetí na zpracování textu, čtvrtý na tabulky, pátý na databáze, šestý na prezentace a sedmý na internet. Test z jedné odbornosti trvá 45 minut a je ho potřeba správně vyřešit alespoň ze 75 procent.

Počítá se však s tím, že by o test mohli mít zájem i lidé znevýhodnění, například neslyšící nebo nevidomí. Pro ně musí být vytvořeny příznivější podmínky, mají třeba více času na zpracování. Právě pro handicapované je totiž test ECDL zásadní. Pokud se budou ucházet o zaměstnání, snadno pomocí něj prokážou, co umí.

LN Můžete pro představu popsat nějaký úkol z testu?

Funguje to podobně, jako když sednete do auta a máte třeba z redakce dojet na letiště. I testy ECDL jsou praktické zkoušky.

Dostanete například text, ve kterém máte najít určité výrazy, nahra-

Jak test funguje? Je to jako když máte jet autem třeba z redakce na letiště. Prostě praktická zkouška, říká Olga Štěpánková. FOTO LN - JINDŘICH MYNAŘÍK

dit je jinými slovy, máte text přeformátovat a doplnit obrázky. Musíte použít funkci najít a nahradit, jinak by to trvalo velmi dlouho. Stovku slov hned tak nepřepíšete. Tím se otestuje, že člověk pochopil, v čem jsou výhody informačních technologií.

Metodika testování se také snaží zamezit používání taháků a opisování.

Při testu vedle sebe například nikdy nesedí studenti se stejným zadáním. Člověk ani nemá tolik času, aby mohl shánět informace jinde.

LN Jak se lidé pro testování rozhodnou?

Člověk si většinou udělá první test jakoby na ochutnávku, aby zjistil, jak moc je pro něj takové testování přijatelné. Pak si často řekne: vždyť ono to není tak strašné, já to docela umím, a pustí se do dalších testů.

Máme dokonce i řadu zájemců o testování v hodně zralém věku; chtějí se třeba naučit ovládat počítač, aby mohli být v kontaktu s dětmi v zahraničí, a chtějí mít potvrzení o svých znalostech. Nej-

staršímu absolventovi testů je kolem osmdesáti.

LN A kolik bylo nejmladšímu?

Osm let.

LN Kolik lidí se už v Česku zapojilo do testování ECDL?

Zatím skoro 57 tisíc, z toho zhruba dvacet tisíc jsou studenti a žáci

Profil

OLGA ŠTĚPÁNKOVÁ

V roce 1972 absolvovala Matematicko-fyzikální fakultu UK. Od roku 1988 pracuje na Elektrotechnické fakultě ČVUT na katedře kybernetiky, kde je zástupkyní vedoucího. FEL ČVUT jí v roce 1992 udělila titul docentka a o sedm let později profesorka. V roce 2003 byla zvolena předsedkyní České společnosti pro kybernetiku a informatiku.

škol od základních až po vysoké. Na celém světě do testování vstoupilo 15 milionů lidí.

LN Zohledňují certifikát ECDL zaměstnavatelé?

Už jsme viděli inzerát, kde stálo „certifikát ECDL výhodou“. Někteří zaměstnavatelé si jeho význam uvědomují. Navíc se certifikát neomezuje pouze na Česko, člověk si ho může napsat do životopisu, i když se uchází o práci v zahraničí.

LN V čem může testování pomoci studentům?

Obzvláště výhodné je pro ně, pokud například vyjedou do zahraničí nebo změni školu. Jelikož mají testy ECDL mezinárodní platnost, může si student v Česku udělat první dva moduly testu a pokračovat dalšími během stáže ve Francii. Kvalita je všude srovnatelná.

Některé školy, třeba část fakult Vysoké školy ekonomické nebo Ostravská univerzita, navíc test používají místo zápočtu. Prokážete se certifikátem a ušetříte si práci.

Pokračování na straně 29

Počítačový řidičák pomůže...

Dokončení ze strany 27

LN Test ovšem nebude zadarmo. Kolik si musí zájemce připravit?

Musíme oddělit dvě fáze: První je vzdělávání. Každý se může sám rozhodnout, kde se vše naučí. Škola nebo nějaká vzdělávací instituce může ale nabízet potřebné kurzy či přednášky.

Druhá fáze je testování – lze ho realizovat za dohledu školy nebo jít někam úplně jinam. Česká společnost pro kybernetiku a informatiku, která sdružuje profesionály zabývající se kybernetikou, informatikou, umělou inteligencí a podobnými tématy, ručí za kvalitu testování v akreditovaných střediscích, kterých je v Česku nyní přes 150. Jako dozorčí orgán máme doporučenou cenu 350 korun za jeden modul, pokud jich koupíte více najednou, můžete většinou získat slevu. Když testy organizuje škola pro své studenty, může být cena nižší, jelikož část nákladů pokryje ze svých zdrojů.

Testování, opravy testů a hlavně příprava otázek prostě něco stojí.

LN Jak se otázky do testu chystají?

Co se nám ještě v 90. letech zdálo jako vrcholná znalost o počítačových technologiích, dnes už dávno nestačí. Obsah vzdělávání se neustále mění. Výhodou systému ECDL je, že průběžně inovuje definice

toho, co je počítačová gramotnost. Takzvaný sylabus ECDL se snaží držet krok s dobou a definovat vždy znovu a znovu aktuální znalosti, které má člověk ovládat.

Každá země má své profesní sdružení, u nás je to Česká společnost pro kybernetiku a informatiku. Jeho členové přicházejí s připomínkami, jak sylabus rozšířit. Nadace ECDL je pak dá dohromady a vytvoří nový návrh sylabu. Dochází k tomu průběžně každé dva tři roky. Sylabus je na webu k dispozici všem.

Nadace ECDL na základě sylabu připraví sadu testových otázek. Ty se případně jen velmi mírně upraví s ohledem na specifika jednotlivých zemí.

LN Existuje pouze jeden druh testu?

Je jich už více. Vedle základní počítačové gramotnosti máme testy pokrývající specializovanější dovednosti. Existují nadstavbové moduly pro textové a tabulkové procesory. Ve Velké Británii se nedávno zkoušely informační technologie ve zdravotnictví.

V Česku vzniká modul pro digitální fotografii. Přišli jsme s návrhem na jeho vytvoření a nyní o tom komunikujeme s Nadací ECDL. Modul by se u nás měl i pilotně testovat a možná, že o něj projeví zájem další státy. To je výhoda mezinárodní

komunity – každý může přijít se svým nápadem a šířit ho po světě.

LN Ve kterých zemích je testování nejrozšířenější?

Nejvíce lidí vstoupilo do základní úrovně testování v Británii, Irsku, Itálii, v severských zemích. Ale v posledních pěti nebo šesti letech nastal významný skok směrem k využívání informačních technologií v arabském světě. Byla tam zahájena řada projektů, která se snažila výrazně posílit informační vzdělanost u širokých vrstev. Test ECDL se mnohde stal povinnou součástí vzdělávání. Třeba všichni učitelé v Egyptě mají za povinnost absolvovat tyhle testy. Zajímavé je, že se to velice rychle odrazilo na atmosféře ve společnosti, jak jsme všichni mohli letos vidět.

LN Takže za revolucí podle vás stojí testy ECDL?

Ne testy, ale lepší přístup k informacím. V Egyptě, Sýrii či Libyi se začal více prosazovat zájem o informační technologie, protože to byla ekonomická nutnost. Všechny vlády si uvědomovaly, že pokud chtějí držet krok s vývojem techniky a produkovat výrobky, které se budou ve světě úspěšně prodávat, musí mít vzdělanou pracovní sílu. Přesah využití informačních technologií do sociálních oblastí mi připadá impozantní.